

Underlag till boendeplanering för äldre 2012 – Östra Söderort

Bakgrund	2
Inventering av befintliga platser i vård- och omsorgsboende.....	2
Framtida behov av vård- och omsorgsboende i förhållande till de befintliga platser och inriktningar som finns i regionen.....	5
Ev behov av profilboende och boenden med olika inriktningar.....	6
Eventuell avveckling av vård- och omsorgsboenden.....	7
Behov av nybyggnation (vob) i nya bostadsområden	7
Inventering av servicehuslägenheter	7
Ansökningar, avslag och domar	8
Köp av platser i annan stadsdel	10
Köp av platser hos privat utförare eller i annan kommun.....	13

Bakgrund

Boendeplanen för äldre uppdateras årligen av äldrenämnden i samband med flerårsbudgeten (treåringen). Inför årets uppdatering har Äldreförvaltningen begärt in underlag från stadsdelsförvaltningarna.

I planen delas staden in i fyra regioner, Innerstaden, Västerort, Östra Söderort och Västra Söderort. Regionerna sammanställer gemensamma underlag. Inför revideringen 2012 har äldreförvaltningen tagit fram anvisningar¹ för regionernas underlag till årets uppdatering av boendeplanen.

Region Östra Söderort består av Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör.

Inventering av befintliga platser i vård- och omsorgsboende

I regionen finns (januari 2012) totalt 1 386 platser för permanent boende i vård- och omsorgsboende. 624 av dessa har somatisk inriktning och 762 har inriktning demens.

I Enskede-Årsta-Vantör finns det största antalet platser (632) i regionen. Farsta stadsdelsområde har 535 platser och Skarpnäck 219.

Boendena i regionen har en hög beläggningsgrad. Huvuddelen av de tomma platserna förklaras av pågående tömnig och avveckling av Stiftelsen Stora Sköndals vård- och omsorgsboende i Farsta Stadsdelsområde (förklarar 44 av totalt 69 tomma platser i regionen). Utöver Stora Sköndal finns bara enstaka tomma platser i boenden med somatisk inriktning i Enskede-Årsta-Vantör.

I regionen finns två profilboenden. Judiska hemmet drivs i privat regi och erbjuder ett boende efter judiska traditioner. Finskt Äldrecenter drivs i privat regi och erbjuder finskspråkighet.

¹ Preliminära anvisningar för boendeplanering för äldre 2012

Tabell 1: Befintliga vård- och omsorgsboenden i Östra söderort; Somatisk inriktning

Boendets namn	Antal platser	Tomma platser	Inriktning
Farsta	302	35	
Edö vård- och omsorgsboende K	37	0	
Farsta vård- och omsorgsboende K	54	0	
Postiljonen (Attendo) E	17	0	
Stora Sköndal, sjukhemmet ² P	120	10	Husdjur
Stora Sköndal, ålderdomshemmet ³ P	74	25	
Skarpnäck	120	0	
Hemmet för gamla E	72	0	Husdjur Parboende möjligt för 6 par
Judiska hemmet P	48	0	Judiskt boende, Parboende möjligt för 2 par
EÅV	202	7	
Finskt äldrecentrum (P)	17	?	finsktalande
Högdalens vård- och omsorgsboende (E)	103	2	
Stureby vård- och omsorgsboende (I)	36	4	
Årsta vård- och omsorgsboende (K)	46	1	
Totalt Östra Söderort	624	42	Husdjur Parboende Judiskt Finska

² Boende under avveckling

³ Boende under avveckling

Tabell 2: Befintliga vård- och omsorgsboenden i Östra Söderort; inriktning demens

Boendets namn	Antal platser	Tomma platser	Inriktning t.ex. finsktalande
Farsta	233	10	
Edö gruppboende K	50	0	
Farsta vård- och omsorgsboende K	25	0	
Postiljonen E (Attendo)	64	1	
Stora Sköndal ⁴ P	52	9	
Söndagsgården P (Carema)	18	0	
Veckobo (Stora Sköndal) E	11	0	
Ängsö (Attendo) E	13	0	
Skarpnäck	99	0	
Flygarhöjden P	18	0	
Hemmet för gamla E	57	0	
Judiska hemmet P	24	0	Judiskt boende
EÅV	430	21	
Finskt seniorboende (P)	37	?	finsktalande
Högdalens vård- o omsorgsboende (E)	55	0	
Mårtensgården (I)	45	1	
Oasen (P)	12	0	
Skogsgläntan /Enskededalens shus (E)	23	0	
Stureby vård- o omsorgsboende (I)	173	13	
Årsta vård- o omsorgsboende (K)	32	3	
Årstabergshemmet (P)	53	4	
Totalt Östra Söderort	762	31	Judiskt Finska

⁴ Boende under avveckling

I regionen finns sju boenden med möjlighet till korttidsvård med sammanlagt 45 platser. Vid mättillfället 16 januari 2012 var belägningsgraden 80% med nio lediga platser. Flest platser finns i Farsta stadsdelsområde. I Skarpnäck finns inga platser för korttidsvård.

Tabell 3: Befintliga korttidsboenden i Östra Söderort

Boendets namn	Antal platser	Tomma platser
Farsta	24	4
Postiljonen demens (Attendo) (F)	6	1
Postiljonen somatisk inr (Attendo) (F)	9	3
Söndagsgården (Carema) (F)	9	0
EÅV	7	5
Årsta vård- o omsorgsboende (K)	7	5
Rågsveds servicehus K	8	
Enskededalens servicehus	4	
Enskede nya servicehus	2	
Totalt Östra Söderort	45	9

Framtida behov av vård- och omsorgsboende i förhållande till de befintliga platser och inriktningar som finns i regionen

Stockholms stads utrednings- och statistikkontor (USK) genomförde 2010 på uppdrag av äldreförvaltningen en framskrivning av äldreomsorgsbehovet uppdelat på stadsdelsområden. Framskrivningen har uppdaterats schablonmässigt under 2011.

Under perioden 2011 till 2020 förväntas behovet av vård- och omsorgsboende minska med ca 174 platser i regionen, för att sedan öka till dagens nivå år 2030. Därefter ökar behovet kraftigt, enligt framskrivningen. År 2040 förväntas behovet av äldreboende ha ökat med 427 platser i regionen, jämfört med år 2011.

Behovet av vård- och omsorgsboende har minskat med 18 platser i regionen mellan åren 2009 och 2011. Av tabellen nedan framgår förväntat platsbehov enligt den schablonmässigt uppdaterade (2011) framskrivningen från 2010. Det förväntade behovet i regionen 2020 är ca 21 platser lägre än i förra årets prognos.

**Tabell 4: Förväntat platsbehov i vård- och omsorgsboende i Östra Söderort.
Prognos 2010, uppdaterad 2011**

	2011	2015	2020	2040 ⁵
EÅV⁶	664	618	576	800
Skarpnäck	318	297	273	450
Farsta	572	557	530	730
Totalt	1553	1472	1379	1980

Sammantaget räknar de tre förvaltningarna med ett oförändrat behov av vård- och omsorgsboende på ca tio års sikt. Planering pågår för att ersätta de boenden som avvecklas. I Skarpnäck minskar behovet i dagsläget. Övriga förvaltningar ser inget behov av nytilskott av boenden, förutom ersättning för boenden som avvecklas.

Några faktorer att ta hänsyn till i regionens planering för vård- och omsorgsboende:

- Stiftelsen Stora Sköndal kommer under 2012 att minska antalet platser med 90. Det är oklart när nytt boende är inflyttningsklart. 108 nya platser planeras.
- I regionen finns ett tomt äldreboende, ”Åsen” i Enskede-Årsta-Vantör. Huset ägs av MICASA. Huset kan eventuellt bli ett nytt boende efter omfattande ombyggnad, men förvaltningarna anser att möjligheten att bygga om till studentbostäder bör övervägas på grund av höga kostnader.
- Farsta vård- och omsorgsboende ska avvecklas och behöver ersättas. Förvaltningen överväger olika alternativ. 79 platser berörs.
- Planer finns på att omvandla delar av Edö Servicehus till vård- och omsorgsboende. Omvandlingen bör inte påbörjas samtidigt som Stiftelsen Stora Sköndal avvecklar 90 platser. Ingen ombyggnad kommer därför att påbörjas innan inflyttningen till Stora Sköndals nya boende är bestämd.

Ev behov av profilboende och boenden med olika inriktningar

I Östra Söderort finns redan profilboenden med judisk inriktning och finskpråkig inriktning. Ett boende med inriktning mot döva har startat upp i regionen, men fick ändra profil på grund av bristande efterfrågan.

⁵ Uppgift för 2040 avser 2010 års framskrivning

⁶ Enskede-Årsta-Vantör

Förvaltningarna ser inget behov av fler profilboenden i dagsläget. Däremot är det viktigt att nytillskott av boenden planeras flexibelt, för att möjliggöra ändrad inriktning om efterfrågan förändras.

Förvaltningarna ser positivt på att samplanera lokaler med andra verksamheter för att kompensera minskat platsbehov under kortare perioder. Det kan till exempel innebära att lediga utrymmen i äldreboenden används för förskoleverksamhet under perioder.

Eventuell avveckling av vård- och omsorgsboenden

90 boendeplatser hos Stiftelsen Stora Sköndal och 79 platser på Farsta vård- och omsorgsboende är under avveckling. Planering pågår för att ersätta de platser som avvecklas. Förvaltningarna ser inga behov av att avveckla vård- och omsorgsboenden i regionen.

Behov av nybyggnation (vob) i nya bostadsområden

I dagsläget ser förvaltningarna inget behov av nybyggnation av vård- och omsorgsboenden i nya bostadsområden.

Inventering av servicehuslägenheter

I region Östra Söderort finns fyra servicehus med sammanlagt 507 lägenheter, tre i Enskede-Årsta-Vantör och ett i Farsta. I dagläget finns 344 tillgängliga lägenheter i regionen, flertalet i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde.

Tabell 5: Befintliga servicehus i Östra Söderort

Servicehusets namn	Totalt antal lägenheter	Tomma lägenheter	Tillgängliga lägenheter
EÅV	357	26	331
Enskede Nya servicehus	88	8	80
Enskededalens servicehus	193	11	182
Rågsveds servicehus	76	7	69
Farsta	150	22	13
Edö servicehus	150	22	13
Totalt Östra Söderort	507	48	344

Antalet beslut om servicehus minskar i hela regionen. Det medför att många lägenheter står tomma och boenden behöver omvandlas. Enskede nya servicehus drivs på entreprenad och kan förslagsvis omvandlas till trygghetsboende när avtalstiden löper ut.

Delar av Edö servicehus kan omvandlas till vård- och omsorgsboende med möjlighet till exempelvis parboende. Omvandlingen ska ge flexibilitet och möjliggöra anpassning också till andra profiler och inriktningar, om efterfrågan finns.

Ansökningar, avslag och domar

I Farsta beviljades 85% av alla ansökningar om vård- och omsorgsboende under 2011, varav tre ärenden först efter bifall i förvaltningsdomstol. Motsvarande siffra i Skarpnäck var 92% (ett efter bifall i förvaltningsdomstol) och i Enskede-Årsta-Vantör 86% (sju efter bifall i förvaltningsdomstol).

Tabell 6: Ansökningar, avslag och domar 2011, Vård- och omsorgsboende

	Farsta	Skarpnäck	EÅV
Ansökningar 2011	302	163	436
Antal avslag	48	14	66
Antal överklagande till förvaltningsdomstol	7		25
Antal bifall i förvaltningsdomstol	3	1	7

I Farsta och i Skarpnäck beviljades 90% av alla ansökningar om korttidsvård under 2011. Motsvarande siffra i Enskede-Årsta-Vantör var 84%.

Tabell 7: Ansökningar, avslag och domar 2011, Korttidsvård

	Farsta	Skarpnäck	EÅV
Ansökningar 2011	244	120	336
Antal avslag	24	12	55

Parboende

Inga beslut om parboende fattades i regionen under 2011. Det finns inte heller någon medflyttande till vård- och omsorgsboende, som bor ensam kvar.

	Farsta	Skarpnäck	EÅV
Antal beslut 2012-01-16	0	0	0
Medflyttande till vob som bor ensam kvar?	0	0	0

I Farsta beviljades 37% av alla ansökningar om servicehus under 2011, varav ett ärende först efter bifall i förvaltningsdomstol. Motsvarande siffra i Skarpnäck var 58% (ett ärende efter bifall i förvaltningsdomstol) och i Enskede-Årsta-Vantör 70% (fem ärenden efter bifall i förvaltningsdomstol).

Tabell 9: Ansökningar, avslag och domar 2011, servicehus

	Farsta	Skarpnäck	EÅV
Ansökningar 2011	97	43	240
Antal avslag	62	19	76
Antal överklagande till förvaltningsdomstol	13		16
Antal bifall i förvaltningsdomstol	1	1	5

Köp av platser i annan stadsdel

Totalt köper stadsdelsnämnderna i Östra Söderort 119 platser i vård- och omsorgsboenden med somatisk inriktning i andra stadsdelar. Farsta köper flest platser, 63.

Tabell 10: Köp av platser i annan stadsdel: Vård och omsorgsboende; somatisk inriktning

Boendets namn	Farsta	Skarpnäck	EÅV
Attendo Knivsta E	1		
Attendo Lindhovshemmet E	1		
Attendo Lågbroberg E	3		
Attendo Postiljonen			1
Attendo Vintertullen E	9		2
Bergsunds VoB Temabo AB E			4
Carema Högdalens ÄB E	4		
Carema Koppargården E	2		1
Carema Kristallgården E	4		5
Carema Linnegården E	2		
Carema Magdalenagården E	2		3
Cigni Care AB Dianagården E	1		1
Farsta vob K		1	
Fristad sjukhem K			1
Gamlebo E			1
Hemmet för gamla E	4		9
Katarinagården K	3	2	2
Kattrumpstullen E	1		
Kulltorp K	2	4	4
Serafen K		1	1
Solberga K	3	1	4
Stureby S-hem I	11	2	
Temabo Alströmmerhemmet E	1		
Temabo Bergsunds vob E	2		
Tussmötegården I	2		
Vingslaget Sjöstadsgården E	1		1
Vingslaget Sofiagården E	1		2

Väderkvarnen K	1		2
Årsta sjukhem	2	1	
Totalt Östra Söderort: 119 platser	Tot Farsta: 63 platser	Tot Skarpnäck 12 platser	Tot EÅV: 44 platser

Regionens stadsdelsförvaltningar köper 78 platser i boenden med inriktning demens från andra stadsdelar, varav Farsta köper ungefär hälften av platserna.

Tabell 11: Köp av platser i annan stadsdel; Vård och omsorgsboende; inriktning demens

Boendets namn	Farsta	Skarpnäck	EÅV
Alströmmershemmet E	2		
Attendo Kista E			1
Attendo Rio E	1		
Attendo Vintertullen E	1		
Axelsbergs vob		1	
Axgården K	1		
Bergsundshemmet E	1		
Blackebergs gruppboende			2
Carema Fruängsgården E	3		
Carema Koppargården E	2		1
Edö vob		2	2
Frösätra K	1		
Hornskroken K	1	2	
Hässelgården K	1	1	
Kampementets äldreboende E			1
Kattrumpstullen E	1		
Kulltorp		1	
Körsbärsgården K	1		
Mårtensgården K	3		
Mälarbacken K	1	1	1
Nytorpgården K	3		
Postiljonen E			5

Riddargården E	1		2
Rinkeby Södergården		1	
Serafen K		1	
Skolörten I			2
Solberga K	8	2	3
Stureby sjukhem E	1		
Sätra K	2		1
Temabo Guldbröllophemmet E			1
Tussmöteg I	2		
Vindragens vob E			1
Vingslaget Åsergården E	1		
Vintertullen			2
Väderkvarnen K	1	1	
Åsengården E			1
Äldreliv Skogsg	1		
Totalt Östra Söderort: 79	Tot Farsta: 40	Tot Skarpnäck 13	Tot EÅV: 26

Stadsdelarna köper också tillsammans fem platser i profilboenden och fyra platser för korttidsboende vid mättillfället 16 januari 2012.

Tabell 12: Köp av platser i annan stadsdel; Vård och omsorgsboende; profilboende

Boendets namn	Farsta	Skarpnäck	EÅV	Inriktning
Iduns äldreboende K			1	
Serafen K	2		1	Psyk
Sätra vob K			1	
Totalt Östra Söderort: 5	Tot Farsta: 2	Tot Skarpnäck 0	Tot EÅV: 3	

Tabell 13: Köp av platser i annan stadsdel; Korttidsvård

Boendets namn	Farsta	Skarpnäck	EÅV	Inriktning
Hornstulls korttid		3		
Postiljonen		1		
Totalt Östra Söderort: 4	Tot Farsta: 0	Tot Skarpnäck 4	Tot EÅV: 0	

Köp av platser hos privat utförare eller i annan kommun

Regionen köper totalt 544 platser i vård- och omsorgsboenden från privat utförare eller i annan kommun. Av dessa platser hade 280 somatisk inriktning och 264 inriktning demens. Farsta köper 208 platser i vård- och omsorgsboende hos privat utförare eller i annan kommun, Skarpnäck 186 platser och EÅV sammanlagt 150 platser.

Tabell 14: Köp av platser hos privat utförare eller i annan kommun; Vård och omsorgsboende; somatisk inriktning

Boendets namn	Farsta	Skarpnäck	EÅV	Ev inriktning
Attendo Skutan			1	
Bergsunds vob		7		
Borgerskapet		2		
Dalahöjden äldreboende P		1	1	
Danviks hem P	2	2	9	
Edsätra P	3			
Edö vob K		1		
Eckbacka sjukhem			1	HVB-hem
Eken Care AB			1	
Enebackens äldreboende		1	1	
Ersta		2		
Farsta vob		1		
Finskt äldrecentrum			2	

Fruängsgården		1		
Gamlebo		1		
Guldbärlöshuset		1		
Hagsätravägen 119 K			1	
Högdalens äldreboende		3		
Judiska hemmet P	12	8	1	
Kavat Brahem P	1			
Koppargården		2		
Kristallgården		3		
Lillängen		2	1	
Lindhovshuset		2		
Linnégården		1		
Lisebergs Äldreboende P	1		1	
Lunnagården sjukhem			1	
Löjtnantsgården P	1	2	6	
Lönnens äldreboende			1	
Magdalenagården		1		
Mariahemmet P		2	4	
Marieberg		1		
Nilstörpsgården P	1			
Nimmeberg P	1			
Nockebyhöjden P	1	1		
Norrbärke P	1	1		
Nybacken		1		
Nynäshamn Sunnerbo K	1			
Nömmebergs vårdhem		2		
Odinlunds sjukhem			1	
Omvårdnad i Skönvik			1	
Opalen vård Sandstugan P	1			
Opplundahuset			1	HVB-hem
Persikan vob P			1	
Rosengården P		2	2	
Rosenhill Vård och omsorg P	8	1	3	
Rosstorps äldreboende P		1	1	
Rotsunda strand		1		
Safiren			1	
Saltsjöbaden P	1	3		
Sandstugan P		1	1	
Serafen		1		
Skarpnäck Care P	2			
Skarpnäcksgården		1		

Sofiagården/Vingslaget		1		
Solgården P	1			
Solhaga/Fagerhult		2		
Sotholmen			1	HVB-hem
Stiftelsen Stora Sköndal P	86	20	7	
Stockholms Sjukhem P	1			
Stortorp Huddinge K	1			
Svalnäs äldreboende P			1	
Tussmötttegården		1		
Täby Ångaren K	1			
Vendelsögården			1	
Wikmansgården AB			1	
Vintertullen		7		
Vårdbo äldreboende			1	
Yxe Herrgård P	1		1	HVB-hem
Älvtorps Vårdhem AB			1	
Totalt Östra Söderort: 280	Tot Farsta: 128	Tot Skarpnäck 94	Tot EÅV: 58	

Tabell 15: Köp av platser hos privat utförare eller i annan kommun; Vård och omsorgsboende; inriktning demens

Boendets namn	Farsta	Skarpnäck	EÅV	Ev inriktning
Alströmmehemmet		1		
Attendo Ekehöjden P	2	4	7	
Attendo Långbroberg P	3			
Attendo Långbrogården P	3		1	
Attendo Oasen P	2	1	7	
Attendo Rosengården P	1			
Attendo Årstabergets hem P	2			
Bandhagenhemmet P			1	
Bergsunds vob		1		
Blomsterfonden Liseberg P	7			
Borgerskapet P	1	1		
Byholmens vårdboende P			3	
Danvikshem P	1	4		

Edsättra P	1		1	
Edö vob K		3		
Ersta P	1			
Finskt Äldrecentrum P	3	2	2	Finska
Flygarhöjden P		11	1	
Fruängsgården		1		
Frösunda Blommelund P	1			
Gammeluddshemmet P			2	
Guldbroöllophemmet		1		
Herdens äldreboende P			1	
Hässelbygården		1		
Högdalens äldreboende		5		
Josefinahemmet		1		
Judiska hemmet P		2	1	
Lisebergs äldreboende P			5	
Lovisagården P	6	10		
Lugnets vårdhem P			1	
Långbrobergs vob P		4	1	
Långbrogården p		5	4	
Magdalenagården		3		
Mangården P			3	
Nilstorpsgården			1	
Nybacken P			1	
Nymilen		1		
Nömmebergs vårdhem		4		
Odensala HVB-hem P			1	HVB-hem
Opalen vård Byholmen P	2			
Opalen vård Grönskogen P	2	1		
Opalen vård Nymilen P	1			
Postiljonen		1		
Rosengården		2		
Rosstorps äldreboende P		1	2	
Rubinen P			1	
Safiren		1		
Saltsjöbadens sjukhus P		1	1	
Serafen		1		
Skarpnäcksgården P			1	
Skogsläntan		1		
Smedbygården		1		
Solbacken		1		
Stiftelsen Stora Sköndal P	33	3	2	

Stureby		2		
Stuvstagården K	1			
Södert Heidensköldska gård P	1			
Söndagsgården P	2	4		
Täby Tibblegård P	1			
Täby Åkerbyvägen P	1			
Villa Cederskiöld P		1	1	
Vittsjö		1		
Värmdö Djuruhemmet K	1			
Värmdö Slottsovalen K	1			
Årstabergshemmet P		3	40	
Åsengården		1		
Totalt Östra Söderort: 264	Tot Farsta: 80	Tot Skarpnäck 92	Tot EÅV: 92	

Tabell 16: Köp av platser hos privat utförare eller i annan kommun; Vård och omsorgsboende; profilboende

Boendets namn	Farsta	Skarpnäck	EÅV	Inriktning
Rosenhill P	3			Psyk
Långbroberg P	1			Parkinson
Opalen vård Grönskogen P	2			Demens
Smedbygården	1			Psyk
Norrbärke sjukhem AB P			1	
Totalt Östra Söderort: 8	Tot Farsta: 7	Tot Skarpnäck 0	Tot EÅV: 1	

**Tabell 17: Köp av platser hos privat utförare eller i annan kommun;
Korttidsvård**

Boendets namn	Farsta	Skarpnäck	EÅV	Inriktning
Attendo Skutan		1		
Gammeluddshemmet		1		
Kristallgården		2		
Lindhovshemmet		1		
Omvårdnadshuset			2	
Postiljonen		1		
Saltsjöbadens sjukhus			1	
Solberga vob			1	
Söndagsgården		1		
Totalt Östra Söderort:	Tot Farsta: 0	Tot Skarpnäck 7	Tot EÅV: 4	